THE
DICKRIS PUBLISHING CO.
NEW YORK CITY.

ՏԻԳՐԻՍԻ ՍԻՒՆԱԿՆԵՐԸ ԲԱՑ ԵՆ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ԱՌՋԵՒ.

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Ա. ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 52 | ՆԻՒ ԵՈՐՔ, ՇԱԲԱԹ, ՆՈՅԵՄԲԵՐ 5 1898 | ԳԻՆ 3 ՍԷՆԹ

ՄԱՆՐԱԼՈՒՐՔ

Ուսթըրի Գրադարանի վարչութիւնը կազմակերպուած է հետեւեալ կերպիւ. Ա. Գագանճեան՝ Ատենապետ, Գասապեան Ատենադպիր, Սանթօեան և Պօյեաճեան՝ Գրադարանապետք, Մարգարեան՝ Գանձապետ, Սանթօյեան՝ Հաւաքիչ, Յովսէփեան և Ռոզիկեան՝ Լրագրաց հոգատար, Գասապեան և Ճանիկեան՝ Գոյքապահ և Տամպուրճեան։

—Ֆօլ Ռիվըրի Գրադարանի վարչութեան կողմէ նամակ մը ստացած ենք որով կը ծանուցանեն թէ վարչութեան անդամներն են Յակոբեան՝ Ատենապետ, Կիրակոսեան՝ Ատենադպիր, Տօնապետեան՝ Գրապահ, Պազգաւեան՝ Գանձապահ, Պուրնազեան՝ Հաւաքիչ։

—Պրայթընի Որբախնամ Ընկերութիւնն հինգ անգղ. ոսկի ղրկեց Պարխալքարան ի նպաստ որբոց։ Այս ընկերութիւնը այժմ 21 անդամներ ունի։

—Ուսթըրի Թերթերն սիւներ նուիրած են Սարաճեան Սրբազանի գալստեան համար. Թէյէկրամ մանրամասն նկարագրած է Սրբազանի գալուստը՝ անոր մեծադիր պատկերով։

—Սթամֆրտէն կը գրեն.

Քաղաքիս Բերիցի երիտասարդաց ընկերութիւնը իր վերջին նիստին մէջ, որ տեղի ունեցաւ ամսոյս 16ին, որոշեց՝ համաձայն հաւանութեամբ՝ առանց ընկերութեան պատրաստ գըրամին ձեռք զարնելու՝ օգնել Բերիի դպրոցներուն որք օգնութեան մեծ պէտք ունին եղեր. և այդ առթիւ հանգանակութիւն մը կատարեց մասնաւոր յանձնախմբի մը ձեռամբ։ Հանգանակութեան արդիւնքը եղաւ $159։

Անդամներու թուոյն նայելով պատկառելի գումար մըն է այս. կը մաղթենք բարի յաջողութիւն։

—Լաարանի վերջի ժողովին մէջ միաձայն հաւանութեամբ որոշուեցաւ ցաւակցական հեռագիր մը ղըրկել անմիջապէս Մշակի խմբագրութեան Անդրէաս Արծրունիի մահուան առթիւ։ Նոյն գիշեր, ժողովէ անմիջապէս վերջ, հեռագիրը ղրկուեցաւ, որոյ օրինակն է. «Հայ երիտասարդք կողբան Արծրունին»։ Հոգաբարձութիւնը, կը լսենք թէ հայ ժողովուրդի ցաւցութիւնն յայտնած է նոյն խմբագրութեան պարզ նամակով մը։

—Փաթըրընէ Տ. Տ. Թօփալեան կը գրէ.—Նախորդ Կիրակէ տեղւոյս Հայ Գաղթ. Միութիւնը ժողով մը ունեցաւ, ուր խորհուեցաւ միջոցներ ձեռք առնել, որպէս զի Միութիւնը աւելի օգտակար ըլլայ Հայ երիտասարդութեան մտքերու զարգացման ու յառաջդիմութեան։ Որոշուեցաւ ատենախօսներ հրաւիրել օգտակար նիւթերու վրայ խօսելու համար։ Կը յուսացուի քիչ ատենէն հոս ալ Ուէսթ Հօպօքընի լսարանին չափ օգտակար և կանոնաւոր վիճակի մը մէջ դնել Գաղթ. Միութիւնն։ Նաև որոշուեցաւ նոր տարւոյ առթիւ «Բարեկենդանի Անկուտիներ» դերը ներկայացնել։

—Ֆիչպըրկէ Արուսեակ կը գրէ— Այս տեղի հեծելանիւի գործարանի աշխատաւորք գործադուլ ըրած էին անցեալները, որոնց մէջ կային նաև 15 —20 Հայեր, որոնք միւս գործաւորներուն հետ սպասեցին ցվերջ։ Սակայն անցեալ շաբթու Խարբերդցի Գէորգ Էլմասեան անուն անձը հոս եկաւ ու համաձայնեցաւ գործատիրոջ հետ ուքէյներով գործարանը լեցնելու։ Հայերուս համոզիչ և սպառնական խօսքերը այս մարդուն վրայ չի կրցին ոեէ ազդեցութիւն չըրին, որ և վերջէն խայտառակութեամբ անյաջող դուրս ելաւ գործարանէն։ Զարմանալին այն է որ այս մարդը հեծելանիւի գործաւոր չէ բնաւ; այլ «լաւթըր»մըն է։

Գործադուլը վերջացաւ. մինակ Հայեր ոս ծաղրուեցանք։

—Այս շաբթու երեք Հայեր—Մ. Սարեան և որդին (Պիթլիզցի) և Գրիգորեան Նիւ Եորք հասան։ Առաջինները Ֆիլատէլֆիա, իսկ վերջինը Նիւ Օռլէանս մեկնեցան։

—Հայ զինուորներէն մին Փորթօ Րիքօէն կը գրէ.— Եթէ հոս քիչ մը ստակ ունեցող արհեստաւորներ, զոր օրինակ դերձակ, սափրիչ, դարբին, ժամագործ, զինագործ, պայտառ ևն. և նաև նպարավաճառ, գինեվաճառ և ծխավաճառ գան, կրնան աղէկ ստակ շահիլ. կլիման չի վնասեր եթէ լաւ սընունդ առնեն ու չոր տեղ պառկին։ Սիւրէացիները շատ հարստացած են կոճակ ևն. ծախելով։

—Ուսթըրէն կը գրէ Հայկոյ Թոռ.

Անցեալ Կիրակէ հոծ բազմութիւն մը խռնուած էր Ս. Փրկիչ եկեղեցին տեսնելու եպիսկոպոսի մը պատարագը և լսել անոր քարոզը. Սրբազանը $806.50 հանգանակեց եկեղեցիի պարտքին համար, որ Ամերիկայի Հայոց Նրուսաղէմի պարտքը դարձած է, բայց կը յուսացուի որ մօտերս փակուի այս պարտքը։

Տ. Մաշթոց վարդապետ 5 մանչ և 1 աղջիկ երախաներ մկրտեց։ Հայ մանկունք կը շատնան Ուսթըր. առանց համար ալ խորհելու կարգը եկած է։

Տեղւոյս Հայերը ստորագրութիւններ կը հաւաքեն եպիսկոպոսին ներկայացնելու խնդրելով որ Մաշթոց վարդապետը նորէն Փրկիչ եկեղեցին հովիւ կարգուի։

Տ. Պաղտասար Թաշճեան, քաղաքիս ազգայիններէն, որ անցեալ շաբթու Նիւ Եորքի մէջ ամուսնացաւ, անցեալ Կիրակէ երեկոյ խնջոյք մը տուաւ բարեկամաց, որոնց մէջ $10. հանգանակուեցաւ ի նպաստ որբոց։

—Ամերիկայի Հայ Աւետարանական եկեղեցիները վաղը պիտի տօնեն վերջի կոտորածներուն զոհ եղող 100 հազար նահատակաց յիշատակը։ Քաղաքիս Աւետարանական մատրան մէջ այս առթիւ պիտի քարոզեն Պատ. Պուղտանեան և Պատ. Քէմալեան։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏԸ

Անցեալ Կիրակի օր Հոգեհանգստի պաշտօն կատարուեցաւ Ս. Ոսկեբերան Եկեղեցւոյ մէջ ի յիշատակ Արծրունի Գրիգոր և Անդրէաս եղբարց։ Խադ Վարդապետ այս առթիւ քանի մը ռանտրօսիկ խօսքերով գովեց նոր հանգուցեալն և անոր մեծանուն եղբայրը։ Ժողովուրդը շատ ցանցառ էր այդ օր, վասն զի նոյն առաւօտ լուր տարածուած էր թէ Խադ Վարդապետ մերժած էր հոգեհանգիստը կատարել՝ անծանօթ պատճառներու համար, և հետեւաբար շատերն բացակայ մնացած էին։ Վերջի պահուն սակայն, Հոգաբարձութեան հրամանաւ, հոգեհանգիստը կատարուեցաւ, որ աւելի աժգոհութիւն յառաջ բերաւ քան ընդհանուր գոհունակութիւն. սակայն այսուհանդերձ մայրենի Եկեղեցւոյ պակաս թողուցածը նոյն երեկոյ երիտասարդութիւնը կատարեց լիուլի, ընդհանուր ցաւակցական ցոյցերով։

ՁԷՅԹՈՒՆ ՍԻՒՆԱԿԸ

Հէվրիլ, Հոկտ. 26

Խմբագիր.

Ի նպաստ Զէյթունի մինչև հիմայ տեղս հանգանակուած է $50.50։ Տեսնելով որ ուրիշ յանձնախումբեր իրենց քուէներն երկու ընտրելիներու միոյն կուտան, մենք մեր քուէն հարկ կը համարինք Տ. Թավշանճեանի տալ։ Ի դիմաց Հէվրիլի Վարչ.

Յ. Տ. Ղազարեան Վ. Զալքեան
Ատենապետ Ատենադպիր

—Նշան Ռուբինեան, Թնդանօթաձիգ զօրաց երկրորդ զօրաբանակի անդամներէն մին 60 սէնթ ղրկած է մեզ այս նպատակաւ։

—Նիւ Պրիթընէ կը գրեն մեզ թէ տեղւոյն յանձնախումբը, որոյ տրամադրութեան տակ հարիւր տոլար կայ այժմ, գանձապետի ընտրութեան կսպասէ գրամն անոր ղրկելու համար։

—Լօվէլէն կը լսենք թէ տեղւոյն Յանձնախումբը իր տրամադրութեան տակ ունեցած 39 տոլարը Պօրտ ընկերութեան որոշած է ղրկել։

—Ազատ Լաարանի անցեալ Կիրակի երեկոյեան ժողովին մէջ ընդհանուր հաւանութեամբ Վարչութեան պաշտօն տրուեցաւ ազգային ժողով մը կանչել՝ Զէյթունի խնդրոյն համար յանձնախումբ մը կազմելու նպատակաւ։

—Հաւայթնվիլէ կը գրեն թէ անցեալ Կիւրակէ օր 16 անձերու մէջ $40ի հանգանակութիւն մը եղած է, ու երկու անձերէ բաղկացած յանձնախումբ մը կազմուեր է հանգանակութիւնը շարունակելու համար ի նպաստ Զէյթունի։

—Ֆօլ Ռիվըրի մէջ ալ ժողով մը գումարուած է նոյն նպատակաւ հանգանակութիւն մը բանալու համար։ Ժողովին մէջ խօսած են Տ. Զիթիրեան և ուրիշներ։ Յանձնախումբ մը ընտրուելով $15.80 հանգանակած է ու դեռ կը շարունակուի հանգանակութիւնը։ Տեղւոյն յանձնախումբը իր քուէն Տ. Կիւլպէնկեանի ղրկած է ընդհ. գանձապետի համար։

ՈՒ՞Ր Է ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆԸ

Նիւ Եորք, Հոկտ. 30

Խմբագիր,

Կը յիշէք անշուշտ այն կրօնական պաշտամունքը որ տեղի ունեցաւ 23րդ փողոցի եկեղեցիին մէջ, և այն հանգանակութիւնն որ տեղի ունեցաւ այդ առթիւ Բարեգործական ընկերութեան ի նպաստ։ Ոմանք իրենց նպաստները կանխիկ չի վճարելով՝ ընկերութիւնն ստիպուեցաւ ապառիկներու ցանկ մը Օժանդակ մարմնի մը յանձնել գանձելու համար։ Ընկերութիւնն փոխանակ Օժանդակներէն այս մասին բացատրութիւն պահանջելու, ՏԻԳՐԻՍի միջոցաւ ըսկսեցաւ յիշեալ ցանկին մէջ գտնուած անձանց անունները փնտռել։ Օժանդակի անդամներէն մին լինելով, մի քանի անձերէ գանձած եմ իրենց նուէրները, բայց որովհետև ընկերութիւնն, թերևս վաղանձայի պատճառաւ, ո՛չ հաշիւ պահանջած է և ոչ ալ ժողով կընէ, այդ գումարը մնացած է քովս։ Ընկերութիւնն եթէ տակաւին ունի գոյութիւն, թող ինծմէ հաշիւ պահանջէ, իսկ եթէ կազմալուծուած է, թող հրատարակուի պաշտօնապէս, որպէս զի այդ դըրամներն իրենց տէրերուն վերադարձնեմ։ Պ. Ա. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ

Բարեգործական Ընկերութեան խորին ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք այս նամակին վրայ՝ սա համոզմամբ թէ Ընկերութեան անդամներէն եկող այսօրինակ բողոք մը պիտի կրնայ անտարբեր վարչութիւնն սթափեցնել վերջապէս։ Իսկ Բարեգործական ընկերութիւնը, որոյ պաշտօնեաներն կը թուի ձմեռը արձակուրդէն սովոր են վերադառնալ, կը յանձնարարենք ընդհանուր հասարակութեան։ Ու՞ր է սակայն Բարեգործական Ընկերութիւնը, որուն համար ամիսներ առաջ կըսուէր թէ քայքայուած չէր տակաւին...։

Սպասենք քիչ մըն ալ։

Ամէն անոնք որք կը փափաքին Հայ. Եկեղեցւոյ գործոց մէջ ձայն ու յաջորդ ընտրութեան ատեն քուէ ունենալ պարտին այս շաբթու արձանագրուիլ, զի այս է օրինաց տրամադրութիւնը։

Տիգրիս

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Կը հրատարակուի ամէն Շաբաթ օրեր,

ՏԻԳՐԻՍ Հրատարակչական Ընկերութեան կողմանէ։

Յ. ՂՈՒՄՐԻԿԵԱՆ, ... ԳԱՆՁԱՊԵՏ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ ՈՒ ՔԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՄԱՐ	Տլ.	Սթ.	ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
			Տարեկան 10 Ֆրանք.
Տարեկան	1	50	
Վեցամսեայ		75	Բաժանորդագինն ԿԱՆԽԻԿ
Եռամսեայ		40	վճարելի է միշտ։

Դրամ կամ նամակ ուղղել հետեւեալ հասցէին՝

To the DICKRIS PUBLISHING CO., 145 EAST 23D ST, New York City

Entered at the Post Office at New York as Second-Class Mail Matter.

ՆԻՒ ԵՈՐՔ, ՇԱԲԱԹ, ՆՈՅԵՄԲԵՐ 5 1898.

ՄԷԿ ՏԱՐԻ— Ներկայ Թիւով ՏԻԳՐԻՍ իւր առաջին տարեշրջանը կը բոլորէ յաջողութեամբ։

Թէև այս առթիւ սովորութիւն է համառօտ համարատուութիւն մը ընել ընթերցող ժողովրդին, բայց նկատելով որ հաշիւ տալու յարմարագոյն օրը—տարեգլուխը— մօտ է արդէն, աւելի բանաւոր կը սեպենք համարատուութիւնն յետաձգել առ այժմ, և ուրիշ աւելի կարևոր խնդիր մը ներկայացնել մեր ընթերցողաց՝ մանաւանդ այն դասակարգին որ Յունվարին կ'ակնկալէ լաւագոյն ՏԻԳՐԻՍ մը տեսնել, և յօժար է այդ մասին Լրագրոյս ընկերութեան աջակցիլ ըստ կարի։

Շաբթուս մէջ ՏԻԳՐԻՍԻ ընկերութիւնն իր տարեկան ժողովն ունեցաւ, ուր ներքին ինչ ինչ գործեր կարգադրելէ վերջ նկատողութեան առաւ կարևոր խնդիր մը—զօրանալու ու Լրագիրս զօրացնելու խնդիրը, զոր երկար խորհրդածութեանց ենթարկելէ վերջ՝ միաձայնութեամբ որոշեց՝ փոխանակ անձուկ շրջանի մը մէջ սեղմուելու՝ դիմում ընել հրապարակաւ համակիր բարեկամաց՝ նոր անդամներ —բարոյական ու նիւթական նոր զօրութիւն խնդրել թէ՛ ՏԻԳՐԻՍը և թէ ընկերութեանս գործը ընդարձակելու համար։

Նախ ըսելու ենք թէ Ամերիկայի հայ Լրագրութեան պատմութեան մէջ առաջին անգամն ըլլալով, Լրագրական տարեշրջան մէ աս որ կը գոցուի առանց նիւթական կորուստի. մեր ընկերութիւնն ոչ միայն չի վնասեց, այլ փոքր շահ մալ ըրաւ՝ հակառակ շատերու ակնկալութեանց։

Թէ ին'չ պայմաններով նոր անդամներ կուզենք, հարկ չէ անշուշտ գրել հոս մանրամասնաբար, բաւական է միայն ըսել թէ Լրագրոյս ընկերութիւնն որոշած է բաժիններու սկզբան վրայ նոր անդամներ առնել՝ իւր գործ ընդարձակելու նպատակաւ։

Գաղափար մը տալու համար ընկերութեան կառավարութեան մասին ըսելու է թէ՝ գործին առևտրական մասը պիտի կառավարուի վարչութեան մը ձեռօք, որ ընտրուած պիտի ըլլայ բաժնետիրաց քուէով. այսպէս ալ գրական մասը, խմբագրութիւնը են. նմանապէս պիտի կառավարուի բաժնետէրերէ ընտրուած յատուկ խմբագրական ժողովով մը։ Ընտրող և ընտրելի կրնալ ըլլալու համար մէկը առնուազն բաժին մը ունեցած ըլլալու է, որ կարժէ տասը տոլար միայն։ Իսկ Ընկերութեան ուրիշ օրէնքներն համապատասխան պիտի ըլլան այն ընդհանուր օրէնքներուն որոնցմով կը կառավարուին վաճառականական տներ ու ընկերութիւններ։ Անդամակցիլ փափաքողներն անձամբ կամ նամակաւ դիմելով մեզ պիտի կարողանան ուրիշ մանրամասնութիւններ ալ գիտնալ. և երբ ժամանակը գայ, ընկերութիւնս մի ժողով պիտի կազմէ անդամակցիլ փափաքողներու հետ վերջնական կարգադրութիւն մ'ընելու։

Հարկ է սակայն խոստովանիլ այս առթիւ թէ խիստ դժուարին գործ մէ այս որ յանդգնած ենք ձեռնարկել. քաջ գիտենք թէ շատ յոռետեսներ պիտի պնդեն դարձեալ թէ կարելի չէ Հայոց մէջ ընկերութեամբ գործ յաջողցնել, և թէ այս օրինակ ձեռնարկներ մեր մէջ կռիւներ միայն յառաջ բերելու պատճառներ կրնան սեպուիլ։ Բայց մեր համոզումն բոլորովին տարբեր է. ինչ որ այս մասին ուրիշ ազգեր կրնան ընել, Հայք ալ կրնան յաջողցնել, եթէ յանձն առնեն զայնս օրինաց արքմադրութեաց համեմատ կարգադրել; ՏԻԳՐԻՍը երբ սկսեցինք, շատեր կարծեցին թէ անկարելիութեան դէմ կռուիլ սկսած էինք, և ոմանք ընկերութեան մը գոյութիւնն չի յաջողելու մեծագոյն պատճառը կը սեպէին։ Բայց այդպէս չեղաւ. այս Թերթը ոչ միայն յաջողեցաւ, այլ յաջողեցաւ գլխաւորաբար ընկերութեան մը կողմէն հրատարակուած ըլլալուն համար, և տարակոյս չունինք թէ մեծագոյն ընկերութիւն մ'ալ պիտի կրնայ յաջողիլ եթէ նոյն ուղղութեամբ քալէ։

Սա առաջարկեալ նոր ընկերութիւնն եթէ կարենանք յաջողցնել, արմատախիլ ըրած պիտի ըլլանք գէթ ոմանց մտքէն այս սխալ համոզումն թէ Հայք ընկերութեամբ կարող չեն գործ ընել. և թերևս ըլլան շատեր, որք՝ քաջալերուած՝ մէկտեղ գան, ու առևտրական ընկերութիւններ կազմեն՝ իրենց բաղդին տէրն ըլլալու համար։ Ազգային տեսակէտէ նայելով առաջարկեալ ընկերութեան յաջողութիւնն պիտի կրնայ օրհնութիւն մը դառնալ. ազգային տպարան մը, զօրաւոր ընկերութիւն մը, հզօր թերթ մը և քիչ մ'ալ դրամ Ամերիկայի մէջ ապագայ Մխիթարեան ազգային Միաբանութեան մը հիմը պիտի կրնան դնել։

Կսպասենք լսել և շուտ լսել, որպէս զի նոր Տարին չեկած առիթ ունենանք վերակազմուիլ և պատրաստ ըլլալ։

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՔՐՕՆԻԿ

Անօրէնութեամբ յղացաւ և ի մեղս ծնաւ զիս մայրիմ»։

Ահա մահաբեր, ազլոտած, աւերիչ, յաւիտենական նիւթը և կմախքը քարոզիչներու մեծամասնութեան քարոզներուն։ Մե՛ղքը, դժոխքի աններելի, անքաւելի մեղքը, մի՛շտ մեղքը ...։ Կուզէ անմեղուկ դատարկ մը ըլլանք, կուզէ անթև հրեշտակ մը, արգանդէն մինչև գերեզման մեղք ... անդի՛ն ... նորէն ... մեղքը։ Ծվացող մանկիկն ալ զառամած ծերուկն ալ մեղքի մէջ թաթխուած են, իրենք մեղք են. որովհետև յղութիւննին անօրէն է, ու ծնունդնին մեղքի մէջ։

Եւ Դաւիթի այս այլանդակ, տարապայման և յուսահատական խօսքերը, որոնք թերևս այլաբանօրէն ըսած ըլլայ Սաղմոսերգուն, և կամ իր ամենէն անյոյս ու անխորհուրդ րոպէներուն մէջ— այս խօսքերը տակաւին կը լսենք Հայ պատուելիներու բերնէն։ Շատ աղէկ կը յիշեմ որ Մասաչուսէթի Հայ պատուելիներէն մէկը քարոզին մէջ ըսել կուզէր թէ Հայաստանի խշխշալի խոշտանգումներու ու ջարդերու պատճառը Հայութեան վըրայ կուտակուած մեղքն էր. ու մեծաքանակ մեղքի տէրերը պատժուեցան մեծաքանակ պատիժով մը ... եւ, այս անգութ ու սոսկալի պատիժը դեռ քաւումը չէր մե՛ծ մեղքին, այլ միայն չոր պատիժ մը։ Գուցէ դեռ երբեմնական կոտորածներ, քանի որ միշտ մեղքը կայ։

Անցեալ Կիւրակէ ուրիշ պատուելի մըն ալ լսեցի. առոր բերանն ալ նոյնն էր. առոր նորութիւնն մեղքերը դասակարգելուն մէջն է. մեղքերը դասակարգեց ինչպէս որ մեղաւորներս դասաւորուած ենք ...։ «Զատ է հարուստին մեղքը, զատ է աղքատինը, տարբեր է գիտունի մեղքը, շատ տարբեր՝ անուսինը»։ և բաժանումս շարունակեցէք։ Եւ իրաւ ալ ին՞չ իրաւունքով մէկին ումպ մը գարեջուր խմելու աղքատիկ մեղքը միլիոնատէրի շամբանեաններու հեղեղէն առաջ եկած մեղքին կարգը դասուի։ Բայց քանի որ դասակարգներու բաժանում կը սիրէ պատուելին, կուզէ անշուշտ որ մեղքերն ալ դասաւորուին. ազնուական մեղքը ազնուականին, հասարակն ալ հասարակ մարդուն։ Երանի թէ բաժանումը այս մտօք ընէր պատուելին, բայց կը վախնանք որ մեզ համար ամենէն ծանր մեղքերը պահած ըլլայ։

Սակայն Պատ. Խաղոյեան մեղքը դասաւորելու փառքը չէ մինակ որ կը խլէ. այս երիտասարդ քարոզիչը գիւտ մըն ալ գտած է ... «Ամերիկայի Հայ երիտասարդութեան անկումի պատճառները»։ պատուելիի 4րդ պատճառը ամբողջովին, իսկ առջի երեքին ալ ամփոփումը Կիւրակէ լսեցի։ Ահաւասիկ —Ա. Անկրօնութիւնը, Բ. Նիւթական և ծխական եկեղեցին պաշտելը, Գ. Կանխաւ Քրիստոնեայ չեղած այս երկիրը գալնին, Դ. Այս երկրին մէջ կարող Հովիւի մը պակասը. և այբ ու բենի տառերու թուին չափ թերևս նոր պատճառներ հետզհետէ պիտի տայ քարոզիչը։

Նախ, որոշապէս չէ՞ք տեսներ տրամաբանութեան ցանցառութիւնը այս պատճառներու շարքին մէջ ...։ Նախ անկրօն կըլլայ Հայ երիտասարդը, յետոյ մոլեռանդ, ետքը չը փրկուած, ու որ մըն ալ փրկուած՝ Հովիւ մը պէտք է անոր համար ...։ Պատճառներու մէջէն՝ երրորդին վրայ մէկ երկու խօսք. «Հայ երիտասարդը, կը հաւատայ պատուելին, հայրենիքի հնցած յիշատակներուն, հողին, մգլոտած կեանքին ու սովորութիւններուն հետ կը կապուի փոքր հասակէն ու այս պատճառ կըլլայ անոր Յիսուս Քրիստոսին ու խաչին հետ չը կապելուն, և այսպէս Հայը կ'ելլէ կուգայ այս նոր Երուսաղէմը՝ հեթանոս մը։ Զայրութէն մարդ պատասխանել անգամ չուզեր պատուելիին, որ եթէ Պոլիս ըլլար ուրիշ մակդիրով պիտի ճանչցուէր։

Պատուելի, Հայ երիտասարդութիւնը այն ժամանակ կը գահավիժէ խորխորատներու մէջ, երբ սկսի իրապէս ձեր ձայնին լսել։ Դուք կուզէք ձգել անիկայ երբ անոր գլխուն՝ իբր ուրաւր՝ կը ջոկէք թէ անոր սիրելիները յօշոտուեցան Հայաստանի մէջ, որովհետև մեղաւորներ էին. և թէ իւր ալ հոս թշուառ ըլլալու պատճառը իր փրկուած Քրիստոնեայ չըլլալն է։ Կիյնան, այո՛, ո՛չ միայն Հայ երիտասարդութիւնը այլ ամբողջ երիտասարդութիւնները, եթէ փիլոնաւոր քարոզիչներու միջնադարեան այս ձայնին լսեն։

* * *

Հաճի Վիլհելմի Երուսաղէմ մուտքը խիստ հանդիսաւոր եղած է. փոխանակ աւանակի մը, սուլթանական պալատէն ամենէն ընտիր Նժոյգին վրայ հեծած Եաֆայի դռնէն անցաւ անիկայ։ Ովսաննաներու տեղ հօգեաշտներ ... ճամբուն վրայ հանդերձներ փռուած չէին, բայց չ՞է մի որ Եւրոպայի հրէշը Հայերու անթաղ դիակներու բեկորներու վըրայէն կոխկռտեց անցաւ։ Հապա աս Վիլհելմուհին ին՛չ ըսել, որ պզտիկ ոտքերովը Հայ մայրերու արիւնահոս կուրծքերու վրայէն սոտսատելով կանցնի։

Համիտը փոխարինեց Վիլհելմ կայսեր նուէրին ..... անոր ընծայելով Ս. երկրի մէջէն քանի մը կանգուն հող, որուն վրայ կըսեն թէ Աստուածածնի տնակը հաստատուած է եղեր։ Անցեալ օր շքեղ հանդէսով Գերմանական ու Թրքական դրօշակները քովէ քով պարզուեցան այս վայրին վրայ ու Սուլթանը հեռագրով մը Քրիստոսամօր բնակավայրը նոր Պապին, ու աս ալ իր կողմէն հեռագրով մը հին Պապին ու գաթոլիկներուն ընծայեց Սուլթանական նուէրը։ Մեծ Մարդասպանը աւելի ազնիւ չ՞է երբ զէնքի փոխարէն խաղաղութեան ծնողի բնակատեղին կը նուիրէ։

Մինչ մէկ կողմէն Անգլիա և Ֆրանսա պատերազմական պատրաստութիւններու մէջ են Ֆաշօտայի խնդիրին համար, անդին Մօսքով զօրքերը կըսուի թէ գրաւած են Չինաստանի կարևոր մէկ նաւահանգիստը։ Անգլիա հրամայեց իր նաւատորմիղներուն բացէական հրամանի սպասեն Ռուս նաւատորմիղին վրայ յարձակելու համար։

Դիւանագիտական Ֆիլեանական մարգարէութիւն մը կուզէ՞ք, — այս օրերուս կամ պատերազմ կըլլայ կամ ... չըլլար։ Թ. Ձ.

ՇՈՒԱՐԱԾ ՀԱՅ ՏՂԱՆ

Լուսաւորչական Հայրը— Տղա՛ս, ուր որ ալ երթաս պէտք է քու հայրենի երկիրդ, անոր հողը, ջուրն ու յիշատակներն անմոռանալի պահես մտքիդ մէջ, զի անոնք քեզ կապուած պիտի պահեն Հայրենիքի հետ։

Բողոքական Մայրը— Զաւակ'ս, Քրիստոսէ զատ ուրիշ բանի մը մի' կապուիր. ծննդավայր, Հայրենիք, հող ու ջուր քեզ օգուտ չունին. ուր հայց գտնես հոն է Հայրենիքդ։

Խառնածին տղան—Ես ալ շուարեցայ, Աստուած իմ, ին'չ ընելիքս չեմ գիտեր. Հայրս Վարդապետին քարոզածը կը պատուիրէ ինձ, մայրս՝ պատուելիինը. սակայն ինծ կը թուի թէ ես ո՛չ մէկին մտիկ պիտի ընեմ և ոչ միւսին, զի քանի որ իրենք, որ մի և նոյն երկրէ եկած են, չեն կրնար համաձայնիլ, ապա ես ինչպ'էս իրենց համաձայնիմ։ ՍՈՒԻՆ

ԵՐԿՆԱՅԻՆ ԼՈՅՍԵՐ

Գրեց Պատ. Յարութիւն Ֆիլեան

Այս քարոզագրքէն ունենալ փափաքողները կրնան մէյմէկ օրինակ ձրի ստանալ դիմելով վարը գրուած հասցէին։ Ուրիշ քաղաքներէ դիմում ընողներն պարտին 9 սէնթի ըսթէմբ ղրկել ծախուց համար։ 50

Զամալեան, 400 4րդ ավէնիւ, Ն. Եորք

ԱՐՓԻԱՐԻ ԽՆԴԻՐ

ՈՒ՞Ր Է ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՂԸ

Փարիզ, Սեպտ. 27

Հոս ձեռքս անցաւ ՏԻՖԼԻՍի 44 Թիւը որուն մէջ Դաշնակցական մը ստորագրութեամբ պատասխան մը կայ իմ «Դրօշակը զրպարտի՞չ մէ» հարցումիս որ հրատարակուեցաւ նախորդ թուոյն մէջ։

Ես վստահ չէի թէ ով էր զԱրփիար ամբաստանողն — մի քանի անհատնե՞ր, խմբագրական մարմին մը, թէ յեղափոխական մարմին մը—։ Դրօշակ բառով կուզէի հասկցնել խմբագրութիւնը կազմող մէկ կամ աւելի անհատներ, այն ալ միայն հարցական ձեւի տակ կրնայի ընել։ Ես իրաւունք չունէի ամբողջ Դաշնակցական կուսակցութիւնը իբրեւ Արփիարի ամբաստանողը նկատել, քանի որ այդ «կուսակցութեան Թարգման» Դրօշակի մէջ Արփիարը ոչ մատնիչ և ոչ դաւաճան յայտարարուած է։

Եթէ Դաշնակցական կուսակցութիւնն է որ Հայրենիքի խմբագիրը դաւաճան կը ճանչնայ, և եթէ Դաշնակցական կուսակցութիւնն է որ կը խմբագրէ իր բերանը եղող թերթը, ինչո՞ւ այդ բերնէն երբէք բառ մը չը գրուիր Արփիարի դէմ։

Սարկաւագ Տիգրանի մը (որ չի մեռաւ) դէմ տէռորական գործողութիւն կատարած ըլլալու փառքը ձեռքէ ձեռք կը խլեն կուսակցութիւնները և օդը թռուցիկներով կը լեցնեն, ինչպէս կ՚ըլլայ որ 20 տարուան հրապարակագիր, երեսփոխան, Պօլսոյ ամենաժողովրդական խմբագիր, Հնչակեան վարչութեան անդամ անձի մը դէմ կատարուած գործին համար բառ մը իսկ չի գրուիր։

Ի նպաստ յեղափոխական գաղափարին և ի պատիւ Դաշնակցութեան չենք մտաբերած երբէք անձնական ոճրագործութիւն մը, անձնական ըստոր շահերու թելադրութեամբ յերիւրուած զրպարտութիւն մը Դաշնակցութեան վերագրել։ Բայց եթէ Դաշնակցութիւնն կուզէ իր վրան առնել, թող համարձակի իր պաշտօնաթերթի մէջ յայտարարել թէ Արփիար մատնիչ ու դաւաճան է, և թէ անոր դէմ կատարուած տէռորական գործողութիւնն իր կողմէ վաւերացուած է։ Երեք տարիէ այսպիսի տող մը չը կարդացինք։ Ո՛ւր է «Դաշնակցականի մը» յայտարարութիւնը ամբողջ Դաշնակցութեան պաշտօնագիրը չի կրնար նկատուիլ։

Եթէ մենք սխալած ենք և յօդուածագիր Դաշնակցականը ուղիղ է, ասպարէզ կը կանչենք ամբողջ «Դաշնակցական զօրաւոր կուսակցութիւնը, և Դաշնակցութեան ճշմարիտ օրկան Դրօշակը իր հռչակաւոր տօքումաններով»։

Այո, Արփիարը պատուոյ ատեան կը պահանջէ. բայց ու՞ր է Դաշնակցութիւնը որ ամբաստանող ներկայանայ։

Կ. Յ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՄԵՐ ԹԵՐԻ ԿՈՂՄԵՐԸ

Փէնսիլվանիա նահանգի խորբէն է որ կը գրեմ այս անգամ։

Քարլայլ, ուր կը գտնուիմ հիմայ, հիսուքանչ աւան մ՚է իբր 12 բազար բնակիչով, Ֆիլատելֆիայէ հինգ ժամ դէպի հիւս՝ արեւմուտք։

Գեղեցիկ է բնութեան տեսարանը հոս, հեռի քաղաքի աղմկալից ժխորէն անդորր կեանք մը կը տիրէ չուրջդ՝ նման Հայաստանի գեղջկական կեանքին որ աւերուած չէ քաղաքացիի պճղալի կեղծաւորութեամբ ու անպարկեշտ վարմունքով։ Ոչխարներու նախիր մը լերան կուշտին վրայ պառկած կը տեսնես այս կողմերը փոխանակ միլլիոնատէրի ամբարտաւան ապարանքներուն՝ որք ըմբոստօրէն վեր կը բարձրանան մեծ քաղաքներու մէջ՝ անարգական նայուածք մը նետելով կարծես անանկներու վրայ։ Պարզ հագուստով տղաքներ ու աղջիկներ կը հանդիպին աչքիդ պարտէզներու մէջ ու առուներու եզրը, որք ժպտուն դէմքով ու համեստ վարմունքով պատրաստ կ՚ելլեն ամենայն քաղցրութեամբ խօսելու ու պատասխանելու անցորդին։ Հպարտ լէյտիի մը կամ մեծահարուստ պարոնի մը անարգական նայուածքները չկան հոս որոնց մօտէն աղքատը չի համարձակիր անցնել, զի մի գուցէ իւր խեղճուկ լաթերով աղտոտէ միւսին շղարշեայ շրջազգեստը և միւսին մեծագին վերարկուն։

Այս նկարագրութիւնները առայժմ մէկդի թողելով անցնիմ մի քանի խօսք ըսել կարեւոր մի հարցի մասին որ մեր ազգային գոյութեան հետ ուղղակի կապ ունի։

Ի՞նչ են մեր թերի կողմերը, ահաւասիկ հարցում մը որուն համար կարժէ որ բոլորս ալ խորհինք։ Այս մասին քուն ընկերներս պարզելէ առաջ կուզեմ սիրելի ընթերցողաց պատմել խնդիր մը որ մասամբ յարաբերութիւն պիտի ունենայ մեր թերի կողմերը գտնելու ջանքին մէջ։

Այս տեղ կարեւոր անձնաւորութեան մը Հայոց վրայով յայտնած գաղափարը աւելորդ չեմ սեպեր մեր ուշադրութեան առարկայ ընել։

Հետաքրքրական խօսակցութեան մը շարքին մէջ երբ հարկ եղաւ իւր կարծիքը ըսել Հայ ազգի մասին կարգ մը բաներ բացատրեց ինձ, որոց բովանդակութիւնը հոս կը դնեմ։

«Մտացի, ժուժկալ, ճարպիկ ու բարոյական ազգ մը կը պատկերնայ իմ աչքի առջև, ըսաւ, ամեն անգամ որ Հայ անունը կը յիշուի ինձ։ Իբրև ընդհանրութիւն արբեցող չեն, աւազակ չեն ու իրենց հացը ճարելով ուրիշին բեռ ըլլալ չեն ուզեր. ամենէն քաղաքակրթուած և զարգացեալ ազգերէն մին կարգին մէջ պիտի յիշուէր մօտ ժամանակէն, եթէ գձուձ շահասիրութիւնը բանակալ կառավարութեան ճանկը չը թողէին զայն։ Այս խօսքերէն չըլլայ որ հպարտութիւն զգաս», ըսաւ։

Մեծամասնութեան այս լաւ յատկութեանց հակապատկեր՝ կան կարգ մը բաղդախնդիր պարոններ որոնց արարքը այնչափ նուաստ ու գարշելի եղած է որ կարծես ընդհանուր գեղեցկութեան վրայ սև բիծ մը կը ձգէ։ Ասոր վրայ պատմեց թէ ինչպէս Հայկական կոտորածի ժամանակ ու անկէ առաջ կարգ մը ուսեալ բայց խաբեբայ Հայեր (ինչպէս ինք կը կոչէր) եկած են այս կողմերը բարեպաշտ ժողովրդեան գթութեան դիմելու, որպէսզի օգնեն իրենց տարաբաղդ ազգայիններուն։ Շատ մեծկակ հանգանակութիւններ եղան, կըսէ, եկեղեցիներու և ժողովներու միջոցաւ, սակայն անոնցմէ և ոչ մին ուղիղ նպատակին հասան, այլ կուլ տրուեցան այն գող Հայերէ որոնք հայրենասիրութեան անուան տակ դրամ հաւաքեցին իրենց անձնական հաճոյքին գործածելու համար փոխանակ որբին ու թշուառին հասցնելու։

Ի՜նչ նողկալի նկարագիր, ըսաւ, որ իրենց ազգի թանկագին արիւնէն օգուտ քաղելով իրենք զիրենք բարելաւեցին։ Դառնութեամբ յիշեց երիտասարդի մը արարքը մանաւորապէս, որուն անամօթութեան ապացոյցը հաստատուն կերևէր։ Աղէկտուր նկարագրութիւններով ու արիւնլուայ տեսարաններու տեղեկագրով ներկայացաւ, կըսէ, եկեղեցիներուն. ժողովուրդը յուզուեցաւ ու արտասուեց. մայրեր իրենց դրամը չը խնայեցին հեռաւոր երկրի թշուառ մայրերուն ձեռք կարկառելու. օրիորդներ օգնեցին իրենց չարչարուող քոյրերուն ու եղբայրներուն։ Այդ երիտասարդը մեծկակ գումար մը գոյացնելէն վերջ հաւատացուց, կըսէ, մեզ թէ անմիջապէս Հայաստան պիտի երթար օգնութիւն հասցնելու իւր հայրենակիցներուն աշխարհի ամեն կողմէն հասնող նպաստներուն հետ միասին։

Վերջերս մեր եկեղեցւոյ անդամներէն մին, որ մեծ դեր ունեցած էր այդ հանգանակութեանց մէջ, Նիւեարքայի Ջըրզէժին կողմը կերթայ արձակուրդի առթիւ, մէյ մ՚ալ նայիս ի՛նչ տեսնէ, այդ նոյն երիտասարդը որ գործի մեծ վաճառատուն մը բացած առևտուր կընէր կիրակի օր իւր խանութին փեղկերը բացած։ Կը մօտենայ իրեն ու կըսէ. դուն այն երիտասարդը չե՞ս որ Քարլայլ եկար հանգանակութիւն ընելու. մարդը շանթահար կ՚ըլլայ ու չի գիտեր ինչ պատասխանէ, միայն կըսէ ես քեզ չեմ ճանչնար կակազելով մը։

(Շարունակելի) ԿԱՐ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

ԲԱՑ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱԳԻՐ

Հ. Յ. ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷԻՆ

Հայրենակիցներ,

Դուք մեծապէս կը սխալիք երբ կը կարծէք թէ իրաւունք ունիք պահանջել ինծմէ որ հաստատեմ լուր մը զոր ո՛չ հաստատապէս և ոչ ալ իմ անձնական պատասխանատուութեան տակ ըսած եմ։ Այո՛, լուր կը տարածուի, կըսեն, կը խօսին, լսերեմ—։ Այդ լուրը, ըլլայ ստոյգ, ըլլայ անստոյգ, անոր պատասխանատու են անոնք որք բուն ծագումին պատճառ եղած են. և թէ ինչ՚ու լոկ տարաձայնուող լուրի մը կարևորութիւն տուի, ըսեմ։ Իմ բուն նպատակս էր, ինչպէս և յաջողեցայ, որ դուք ցաւը ձեր մորթին վրայ զգալով, փորձառութենէն խելաբերուած, բուն իսկ ձեր դատավճռովը յայտարարէք թէ, որ և է անձ մը կամ մարմին մը որ կամբաստանէ ուրիշ անձ մը կամ մարմին մը, առանց բաւաւոր և հաստատուն ապացոյցներ տալու, այնպիսիները կը դառնան «ստախօսներու և զրպարտիչներու» դասը։ Դուք ինծմէ աւելի աղէկ գիտէք թէ ձեր կուսակցութիւնը ինչքա՛ն ժամանակէ ի վեր իր արբանեակներով ամեն կողմ ինչպէ՛ս ձեռքի տակէ ամեն կերպ խծբծանքներու և խեղաթիւրումներու դիմած է, ամենասոսկալի կերպով արատաւորելու Հնչ. Կուսակցութիւնը ընդհանրապէս և անոր պատկանող այս ու այն գործիչը մասնաւորապէս։ Ձերիններէն ճշգրիտ տեղեկութիւն, օրինական փաստ և հաստատուն ապացոյց պահանջուած է. անոնք կամ իրարու կամ բոլորովին մութի մէջ եղող անձերու կամ այլանդակ տարաձայնութիւններու վրայ ձգած են պատասխանատուութիւնը, և կամ պատուոյ ատեանի կոչը, տօքումաններու պահանջը և օրինական ձևակերպութիւններով խնդիրները քննելու հրաւէրը։

Հերի՛ք միամիտ ժողովրդեան միտքը պղծեն, սիրտը շփոթեն և անոր անձնուիրութեան եռանդին կայծերը մարեն այս կամ այն գործիչի հասցէին անհիմն և ժանտալից ամբաստանութիւններու հեղեղներ թափելով։ Այդ երևոյթներու առջև էր որ իմ սրտիս դառնութիւնը թափեցի, զի ժողովուրդը իր դէպի յեղափոխութիւնը ունեցած վստահութիւնը կը փոխէր, և այդ պարագային տուժողը Հնչակեան եւ կամ Դաշնակցական Կուսակցութիւնները չէին ըլլար, այլ Հայ յեղափոխութիւնն, Հայ ժողովուրդն և Հայրենիքը։

Մենք մեր կողմէն պատրաստ ենք խնդիրները քննելու. դուք ալ ձերինները ստիպեցէք որ մեր հրաւէրին պատասխանեն իբր ազնիւ յեղափոխականներ։ Ըստ ձեր դատավճռին կամ Դաշնակցութիւնը կը հաստատէ իր ամբաստանութիւնը և կը յայտարարէ թէ անոնք լոկ տարաձայնութիւններ են, և կամ ձեր իսկ խօսքով կընդունիք թէ Դաշն. Կուսակցութիւնը պէտք է «Դասել զրպարտիչներու և ստախօսներու դասը»։

Հայրենակիցներ, Տրէյֆուզի դատին վերաքննման ծանօթ պարագաները մեզի շատ դասեր սորվեցնելու են։

Գ. Պ. ՋԻԹՃԵԱՆ

Նիւ Եորք, Հոկտ. 31

ԱԶԱՏ ԼՍԱՐԱՆ

Ջիմընի Քօրնըր Հօլ.

Թիւ 57 Ուէսթ 25րդ փողոց։

Այս Կիրակի Երեկոյ, ժամը ճիշդ 7ին Զէյթունի համար յանձնախումբ մը պիտի ընտրուի, և անկէ վերջ անդի պիտի ունենայ հակաճառութիւնը, որոյ նիւթն է.

Յեղափոխութիւնը օգտակար ե՞ղաւ մեզ համար թէ ոչ։

Տ. Մարկոսեան օգտակար կողմը պիտի փաստէ, իսկ Տ. Սիրականեան վնասակար կողմը։

ՂԱԶԱՐ ԽԱԼԱՃԵԱՆ.

Հնարիչ և հեծելանիւ շինող

կը կարօտի դրամագլուխ ունեցող մի հայ ընկերի՝ միասին Եգիպտոս երթալու և հոն ամերիկեան պայսիքըլներ շինելու համար։ Մեծ ասպարէզ ունի այս ձեռնարկ. կրնանք գործ ընել Ցունաստանի, Կրէտէի և ուրիշ երկիրներու հետ։ Դրամագլուխի կը կարօտինք հարկաւոր մեքենաները գնելու և Եգիպտոս տանելու համար։

Մեր հասցէն է 12 Իւնիըն ըսթրիթ Պոսթըն, Մասս։

ՀԱՅ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒՍ

Կը ծանուցանեմ թէ ի դիւրութիւն՝ դեղարանիս նախկին տեսուչը Պ. Ստեփանեան ամէն երեկոյ ժամը 6էն մինչև 8 պիտի ծառայէ իր հայրենակիցներուն։

Պատիւ ունիմ ըսել թէ ասկէ վերջ «Ուինտըր հէր վիկըր» անուն հրաշալի մազի դեղը պիտի ծախենք շիշը 50 սէնթի։ Հմուտ բժիշկներ կը վկայեն թէ իր տեսակին մէջ լաւագոյնն է մազերը զօրացնելու, բուժելու և նախնական գոյնը պահպանելու համար։

Տակառ մը զուտ Նորվէկեան ձուկի իւղ բերել տուած եմ, որոյ լիպրան 45 սէնթի պիտի ծախենք։

Դեղագիրներն կը պատրաստուին աժան և թարմ դեղերէ։ Փորձեցէք։

ՈՒԻՆՏԸՐ ՏՐԸԿ ԸՍԹՕՐ,

Մաքս Հանսպըրկ

472 3րդ ավըն, Նիւ Եորք։

Ուէսթ Հօպօքընի Լսարանին մէջ վաղը Տ. Պ. Գալէմքարեան Հայերէն և Տ. Յ. Միրզաեան Անգլիերէն ճառեր պիտի կարդան։ Տ. Պ. Վարդանեան արտասանութիւն մը պիտի ընէ։

ՊՈՒԼՂՈՒՐ--ՊՈՒԼՂՈՒՐ--ՊՈՒԼՂՈՒՐ

ՊԱՂՏԱՍԱՐ ԹԱՇՃԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

B. TASHJIAN & Co.,

53 MAIN ST., BANGS COURT,
WORCESTER, MASS.

Կը ծանուցանեն արգոյ հասարակութեան թէ իրենց փայտի գործը յաջողցնելէ վերջ՝ հաստատած են այժմ պուլղուրի և ծեծածի գործարան մը վերայիշեալ անուան տակ։ Այս գործարանի մէջ պատրաստուած ապրանքներն ոչ միայն դիւրամատչելի գներով կը վաճառուին, այլ և մաքրութեան ու տեսակի կողմէ անհամեմատ ընտիր են ուրիշներէ։

Խանութպաններու համար խոշոր կամ մանր պուլղուրի փաունտը կարժէ 3 սէնթ, իսկ տուներու համար 3½ սէնթ։ Տուներու և ճաշարաններու համար դիւրութիւն տալու նպատակաւ որոշուած է մինչև 25 փաունտ քանակութեամբ ապրանք վաճառել։

Ուրիշ քաղաքներէ յանձնարարութիւնք փութով և ճշդիւ կը կատարուին։

Փորձեցէ՛ք անգամ մը և գոհ պիտի մնաք։

Վճարումներն կանխիկ կըլլան։
Ճանապարհի ծախսը գնողին վրայ է։

ՊՈՒԼՂՈՒՐԻ ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹ.

BULGUR MANUFACTURING CO.

151 Union St, WORCESTER, MASS.

Կը ծանուցանեն թէ երկարատև փորձառութեան շնորհիւ իրենց շինած պուլղուրը մեծ ընդունելութիւն գտած է ամէն տեղ։ Առանց քարի և անախորժ հոտի Պուլղուրը ամէն հայ տունէ կը փնտռուի։ Մենք, որ միակ Պուլղուրի գործարանն ունինք այս քաղաքի մէջ, մեր բոլոր ժամանակը տուած ենք անոր յաջողութեան համար։ Մեր յաճախորդք եթէ գոհ չի լինին մեր ապրանքներէն դրամնին ետ կը տրուի, թէև ցայսօր ոչ մի հայ տհգոհութիւն յայտնած է։ Մեզ համար կը վկայեն հայ տիկիններ։

Պուլղուրի լիպրան կարժէ 3½ սէնթ խանութներու և ճաշարաններու համար. իսկ տուներու համար 4 սէնթ։ Յանձնարարութիւնք ճշդիւ կը կատարուին։ Փոխադրութեան ծախքը գնողին վրայ է։

ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳԻՏԱՐԱՆ

Ցերորդ Տպագրութիւն

Մաքսուէլ Սըմըրվիլ
Հրատարակիչ

Կը բաղկանայ 25 մեծադիր հատորներէ, որք կը վաճառուին բաժանորդագրութեամբ միայն։

Սոցա գինն է,

Կտաւեայ կազմ	62 տոլ.	50 սէնթ
Կէս կաշիակազմ	87 „	50 “
Փառակազմ	100 „	

Առաջին տեսակէն կը ղրկուի անոնց որք յանձն կառնեն վճարել ամիսը 2 տոլար 50 սէնթ։ Երկրորդին ամսավճարն է 3 ու կէս տոլար, իսկ վերջինին՝ 4 տոլար։

Այս Համագիտարանն Ամերիկեան միակ արտօնեալ տպագրութիւնն է. մնացեալք անկատար են ամէն կերպով։

Մանրամասնութեանց համար դիմել Խմբագրութեան։

ՏՊԱՐԱՆ ՏԻԳՐԻՍԻ

Այս տպարանի մէջ կը տպագրուին թէ՛ Հայերէն և թէ՛ Անգլիերէն լեզուաւ ամէն տեսակ այցետոմս, ամակագլուխ, հրաւիրագիր, շրջաբերականներ, տետրակներ են.։

Մեր գները գոհացուցիչ են. տպագրութիւնն՝ մաքուր։

Ուրիշ քաղաքներէ եկող յանձնարարութիւնք կը կատարուին փութով ու խնամով։

ԹԱՇՃԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՑԱԳՈՐԾ ԵՒ ՄՍԱՎԱՃԱՌ

573-579 ՔԷՑՄՊՐԻՃ ԸՍԹՐԻԹ
ՔԷՑՄՊՐԻՃ, ՄԱՍՍ.

Պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ իւր պատրաստած հացը թէ՛ գնի և թէ՛ տեսակի մասին չէ կարելի գերազանցել։ Ո՛չ կը փշրի և ոչ ալ թթու է։ 1 փնտ. հացը 3 սէնթ միայն կարժէ։ Միսը միշտ թարմ է ու գները գոհացուցիչ. կը՞վաճառէ նաև ածուխ, քարիւղ և՜վառելիք փայտ։ Ունի առանձին ճաշարան մը կցած յիշեալ ճիւղերուն, ուր կը պատրաստուին ընտիր կերակուրներ. առատ և աժան։ Մասնաւոր կառք ունի տուն փոխադրելու համար, խիստ աժան գնով։

Փորձեցէք անգամ մը։

ԺԱՄԱԳՈՐԾ

Գիտէ՞ք որ ժամացոյց մը բանելով չի հիննար. այն ժամանակ կը ոչնչանայ ժամացոյց մը երբ անոր մէջ պզտիկ խանգարումը չխակողը շատ փորձառու չէ արհեստին մէջ։

Մենք 15 տարուայ փորձառութիւն ունինք։ Կը նորոգենք ամեն կարգի ժամացոյցներ աժան գներով։

Դիմել—607—3րդ Ավընիւ.
(Սափրիչի խանութը) Ս. Երէցեանի։

ՊԵՏՐՈՍ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ ԵՒ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՓԱՍՔԱԼ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԱՇԱՐԱՆ

Թիւ 154 Իսթ 27րդ փողոց, Նիւ Եորք

Նոր Կարգադրութիւն, Նոր Վարչութիւն եւ Նոր Ճաշարան

Պատիւ ունին ծանուցանել հասարակութեան թէ ամսոյս 7էն սկսեալ գնած ու բոլորովին կերպարանափոխ րրած են այս ճաշարանն՝ ներքին վարչութեան տեսակէտէ։ Խոհարարութիւնն, մաքրութիւնն, գործածուած թարմ մսի և նպարեղէններու տեսակն վստահ են թէ պիտի գոհացնէ ընդհանուր ժողովրդէն. բայց վստահ ըլլալու համար թէ ամեն ինչ առաջնակարգ և գոհացուցիչ է այս ճաշարանի մէջ, կը հրաւիրուին ազգայինք փորձել գէթ մի անգամ։

Յ. Մ. ՂՈՒՄՐԻԿԵԱՆ,

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԴԵՐՁԱԿ.

Թիւ 628 3րդ Աւէնիւ, Նիւ Եորք։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԵՒ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ

Ընտիր կերպասեղէններէ վայելուչ հագուստներ կը շինէ դիւրամատչելի գիներով։

Ա. ԹՕՓՈՒԶԵԱՆ,

ԿՕՇԿԱՎԱՃԱՌ ԵՒ ԿՕՇԿԱԿԱՐ,

Թիւ 239 Իսթ 26րդ փողոց, Նիւ Եորք

Այս խանութին մէջ կը վաճառուին ամէն տեսակ կօշիկներ խիստ աժան գներով։ Մեր հայրենակիցներէ փորձ մը միայն կը խնդրենք։ Նոր ապսպրուած կօշիկներ կը կարենք ձևաւոր և վայելուչ կերպով։ Կը նորոգենք հին կօշիկներ չափաւոր գներով։ Ուրիշի մը երթալէ յառաջ ինձ եկէք անգամ մը. եւ վստահ եղէք որ շատ գոհ պիտի մնաք։ 239 Իսթ 26րդ փողոց

Արանց կօշիկներ	$1.25է	մինչև	$5,00
Կանանց	« $1.25է	«	$2.50
Տղայոց և աղջըկանց կօշիկներ	$0.50է	«	$1.50

ՀԻՐՍՕԼԱ

ՄԱԶԻ ԴԵՂ

Կը զօրացնէ, կը մաքրէ, կը փայլեցունէ մազերը ու թափելը կը դադրեցնէ։ Կը բուժէ նաև մորթի հիւանդութիւնն ու կը մաքրէ թեփերը։

Միանգամ փորձել բաւական է սա դեղին արժէքը գիտնալու համար, որ արևելեան խոտե մէ պատրաստուած է յոյժ հաճելի մի հոտով։

Կը ծախուի իտոր դեղագործներուն քով։

Գին 50 Սէնթ միայն.

Կարելի է ստանալ նաև ՏԻԳՐԻՍԻ ընկերութենէն։

Կը վաճառուի նաև Տ. Յ. Բարակեանի քով, Թիւ 45 Էքսչէնճ ըսթրիթ, Ուսթըր, Մասս։

MARK C. MEAGHER,

St. Paul Buildiug, No. 220 Broadway, New York City.

ՀԱՍՏԱՏՈՒՆ ԿԱԼՈՒԱԾ ՄԵԾԱԳՈՅՆ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ՄԷՋ

$1.00

Շաբաթական միայն Մէկ տոլար վճարելով կրնաս գնել մի տունի տեղ ի Մուրէյ Հիլ Փարք, որ Մեծագոյն Նիւ Եորքի աշխարհագրական կեդրոնն է Ֆլըշինկի կից։ Սա տեղը ծովի մակերեւյթէն 120 ոտք բարձրութիւն ունի, ուր 34րդ փողոցի Փէրրիէն հինգ սէնթով կերթցուի 19 րոպէէն։

Այս Հողերը տեսնել փափաքողներուն երթևեկութեան համար ձրի տոմս կը տրուի։ Երթալ ուզողներն ամեն Հինգշաբթի և Կիրակի օրեր, կէսօրէ վերջ ժամը մէկ ու կէսին, ներկայ գտնուելու են Լօնկ Այլընտի Փէրրիին առջև, Իսթ 34րդ փողոց, ուր պիտի կրնան տոմս ստանալ Տ. Ս. Եարտըմեանէ, որոյ հասցէն է 298 Ուէսթ 12րդ փողոց։

* * * * * *

Բնակութեան համար վայր մընէ Փարք, որուն գեղեցիկ անտարանը հրապուրէ զձեզ հաճիք այցելել հիմայ հոն հաշնակութեան ընտրեսարաստ եթէ մի անգամ այս վայր։ Կան սարակաց ու անոցներ, եկեղեցիմար խիստ յարմար Մուրէյ Հիլ. Կրթական դըպներ և այլն և այլն։

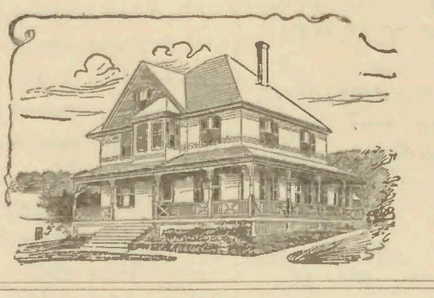

* * * * * *

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԵԱՆՑ ՄԱՍԻՆ

Նկատելով որ ամեն կողմերէ շատ մը բանաստեղծութիւններ կը ղրկուին մեզ, և նկատելով որ ՏԻԳՐԻՍԻ մէջ՝ տեղւոյ անձկութեան պատճառաւ չենք կարող զանոնք հըրատարակել, որոշած ենք՝ մեր ընդունած այս ոտանաւորներն՝ մեծաւ մասամբ՝ առանձին հատորի մը մէջ ամփոփել, պայմանաւ որ ամէն փափաքող անձ իր ոտանաւորին համար հարկ եղած չարելու, նէքթըրօթայփ շինելու և տպագրելու ծախքերն վճարել յանձն առնէ կանխաւ։

Հեղինակներն իրենց իւրաքանչիւր ոտանաւորին համար մէկ կամ երկու օրինակ պիտի ստանան հրատարակուած հատորէն՝ երբ լոյս տեսնէ։

Այս հատորը պիտի անուանուի «Ժողովրդական քնար»։

Մանրամասնութեանց համար գըրել Լրագրոյս Խմբագրութեան։

S. & N. D. MERHIGE & Co.

92 WASHINGTON ST., NEW YORK.

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՔ

Հին և նոր ամէն տեսակ զէնքերու, Գաղղիական գոհարեղէններու թէ՛ իրական և թէ նմանութիւն։ Կը վաճառեն արևելեան և տաճկական ամէն տեսակ ասեղնագործներ, սեղանի, դաշնակի, մէնթըլի են. ծածկոցներ ոսկեթել և մետաքսահիւս։ Դամասկի մետաքսէ և մանածէ վարագոյրներ, Հալէպի աղապանի, քէֆիաներ են.

Հայ անհատներ ինչպէս նաև հայ խանութպաններ ու վաճառականներ երբ պէտք ունենան այս կարգի ապրանքներու, 10 առ 100 շահելէ զատ, գոհ պիտի մնան այս ծանօթ վաճառատունէն գնելով։ Ուրիշ քաղաքներէ յանձնարարութիւնք ճշտիւ կը կատարուին։

AMIN MERHIGE & Co.

29 BROADWAY, NEW YORK, Room 212

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ(Հօլսէյլ) ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՔ

Արևելեան և Տաճկական Ապրանաց

Այս վաճառատունն իր տեսակին մէջ ամենամեծն է ի Նիւ Եորք։ Հոն կը վաճառուին ամեն տեսակ ասեղնագործներ, սեղանի, մէնթըլի, փիանօյի են. մետաքսեայ և ոսկեթել ծածկոցներ, Դամասկոսի վարագոյրներ, Բէրիւթի աղապանի, քէֆիա, են. են.։

Հայ վաճառականք կը հրաւիրուին փորձել միանգամ։ Ուրիշ քաղաքներէ եկող յանձնարարութիւնք փութով և խնամօք կը կատարուին։ Գըներն չափաւոր և ապրանքներն լաւագոյն լինելով՝ ուրիշ ո՛և է տուն չէ կարող մրցիլ այս տան հետ։